

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR VII

SARAJEVO, 31.12. 2018.

BROJ / NUMBER: 25.1

Strukturne poslovne statistike – konačni rezultati Varijable i indikatori za preduzeća/poduzeća za 2017. godinu

*Structural Business Statistics – final results
Variables and indicators of enterprises, 2017.*

SPS istraživanjem za 2017. godinu obuhvaćeno je 18 443 aktivnih preduzeća/poduzeća.

SBS survey for 2017. covered 18 443 active enterprises.

Najveći broj od ukupnog broja preduzeća/poduzeća odnosi se na preduzeća/poduzeća iz područja G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala i iznosi 6 644 ili 36 %. Na drugom mjestu je Preradivačka industrija sa 16,5 %, dok se na trećem mjestu nalaze preduzeća/poduzeća iz područja Stručnih, naučnih i tehničkih djelatnosti sa 11,3% od ukupnog broja preduzeća/poduzeća obuhvaćenih ovim istraživanjem.

The largest number of the total number of enterprises was in field of G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles and was 6 644 or 36 %. The second is Manufacturing industry with 16,5 %, while the enterprises from Professional, scientific and technical activities was on third place with 11,3% of the total number of enterprises covered by this survey.

Struktura zaposlenih pokazuje da je najveći dio zaposlenih angažovan/angažiran u Industrijskim djelatnostima (područja B, C, D i E) i iznosi 39,8 %, zatim u Trgovini 27,3 %, Uslugama 25,8 % i Građevinarstvu 7,1 % od ukupnog broja zaposlenih.

Employment structure shows that the largest part of persons employed were engaged in the Industrial activities (Sections B, C, D and E), that means 39,8 %, then 27,3 % in Trade, Services 25,8 % and Construction 7,1 % of the total number of employees.

Slična struktura je i kada se posmatra učešće djelatnosti u stvaranju dodane vrijednosti po troškovima proizvodnje, gdje Industrijske djelatnosti učestvovala sa 38,8 %, Usluge sa 30,1 %, Trgovina sa 25,6 % i Građevinarstvo sa 5,5 %.

Similar structure is when we observe share of activities in creating of value added by factor costs, where the Industrial activities had a share of 38,8 %, Services 30,1 %, Trade 25,6 % and Construction 5,5 %.

Najveće učešće u ukupnom prometu imaju preduzeća/poduzeća iz Trgovine sa 48,5 %, na drugom mjestu je Preradivačka industrija sa 24,2 %, dok su na trećem mjestu preduzeća/poduzeća iz područja Prizvodnje i snadbijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom sa 5,7 % od ukupne vrijednosti prometa.

The largest share in the total turnover has enterprises from Trade with 48,5 %, the second is the Manufacturing industry with 24,2 %, while the third is the enterprises in the field of Electricity, gas, steam and air conditioning supply with 5,7 % of total turnover.

Tabela 1. OSNOVNE STRUKTURNO POSLOVNE VARIJABLE PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 I PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2017.

Table 1. BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTION AND SIZE OF ENTERPRISE, 2017

KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Broj preduzeća/ poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet,000 KM <i>Turnover,000 BAM</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika, 000 KM <i>Value added at factor cost, 000 BAM</i>	Troškovi zaposlenika, 000 KM <i>Personnel costs, 000 BAM</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
Ukupno obuhvaćene djelatnosti	18.443	311.072	43.952.690	10.234.459	5.141.633	Total of covered activities
Mala (0-49 zaposlenih)	17.458	113.294	16.535.485	3.189.057	1.586.884	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	822	81.935	11.400.104	2.589.713	1.288.246	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	163	115.843	16.017.100	4.455.689	2.266.503	Large (250+ employees)
B Vađenje ruda i kamena						Mining and quarrying
Mala (0-49 zaposlenih)	86	770	55.765	18.907	11.116	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	12	1.517	116.811	76.366	31.531	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	8	11.273	460.760	340.820	283.955	Large (250+ employees)
C Prerađivačka industrija						Manufacturing
Mala (0-49 zaposlenih)	2.666	23.615	2.770.537	598.600	292.659	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	298	31.772	3.168.582	901.861	449.676	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	77	37.957	4.687.149	1.210.337	660.112	Large (250+ employees)
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija						Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Mala (0-49 zaposlenih)	98	352	839.073	18.520	6.625	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	3	266	35.252	13.062	6.705	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	5	8.060	1.613.912	567.093	314.827	Large (250+ employees)
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša						Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
Mala (0-49 zaposlenih)	149	2.078	236.442	61.318	35.737	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	39	3.641	206.354	99.271	75.842	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	3	2.400	79.987	63.044	53.866	Large (250+ employees)
F Građevinarstvo						Construction
Mala (0-49 zaposlenih)	1.253	10.483	855.933	269.328	130.369	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	88	8.641	723.653	219.201	120.102	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	5	2.943	290.166	74.494	35.308	Large (250+ employees)

Tabela 1. OSNOVNE STRUKTURNO POSLOVNE VARIJABLE PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 I PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2017.
(nastavak)

Table 1. BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTION AND SIZE OF ENTERPRISE, 2017 (continued)

KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Broj preduzeća/ poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet,000 KM <i>Turnover,000 BAM</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika, 000 KM <i>Value added at factor cost, 000 BAM</i>	Troškovi zaposlenika, 000 KM <i>Personnel costs, 000 BAM</i>	NACE Rev. 2 <i>Section of Activity</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala						Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles & motorcycles
Mala (0-49 zaposlenih)	6.412	38.057	8.971.544	1.179.620	545.508	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	198	19.183	6.026.009	739.840	300.357	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	34	27.830	6.314.537	698.514	371.948	Large (250+ employees)
H Prijevoz i skladištenje						Transportation and storage
Mala (0-49 zaposlenih)	1.190	8.218	967.468	254.199	108.061	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	40	3.599	264.616	103.305	52.110	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	7	9.277	320.123	360.440	223.589	Large (250+ employees)
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)						Accommodation and food service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	692	5.411	195.665	78.221	57.361	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	26	1.997	102.145	46.081	24.868	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	2	534	23.915	15.497	8.066	Large (250+ employees)
J Informacije i komunikacije						Information and communication
Mala (0-49 zaposlenih)	734	4.451	357.791	157.284	89.255	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	33	3.119	226.944	142.267	85.960	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	6	6.603	828.078	481.512	208.114	Large (250+ employees)
L Poslovanje nekretninama						Real estate activities
Mala (0-49 zaposlenih)	584	1.876	185.827	106.184	29.222	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	7	534	53.506	28.732	10.678	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	2	674	10.573	5.031	7.468	Large (250+ employees)
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti						Professional, scientific and technical activities
Mala (0-49 zaposlenih)	2.059	9.037	689.536	245.342	161.356	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	24	2.269	113.605	59.254	45.803	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	1	401	113.474	5.712	14.084	Large (250+ employees)

Tabela 1. OSNOVNE STRUKTURNO POSLOVNE VARIJABLE PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 I PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2017.
(nastavak)

Table 1. BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTION AND SIZE OF ENTERPRISE, 2017 (continued)

KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Broj preduzeća/ poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet,000 KM <i>Turnover,000 BAM</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika, 000 KM <i>Value added at factor cost, 000 BAM</i>	Troškovi zaposlenika, 000 KM <i>Personnel costs, 000 BAM</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti						Administrative and support service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	685	3.620	190.249	80.917	46.678	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	28	2.558	65.077	43.303	34.172	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	6	3.288	65.771	40.818	32.784	Large (250+ employees)
P Obrazovanje						Education
Mala (0-49 zaposlenih)	310	2.143	65.081	37.361	28.329	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	6	600	30.473	20.995	13.042	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite						Human health and social work activities
Mala (0-49 zaposlenih)	163	1.505	60.515	36.705	21.658	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	6	495	24.213	15.638	10.795	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)
R Umjetnost, zabava i rekreacija						Arts, entertainment and recreation
Mala (0-49 zaposlenih)	130	790	52.931	29.324	11.169	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	12	1.484	236.019	71.674	19.560	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	7	4.603	1.208.656	592.376	52.382	Large (250+ employees)
S Ostale uslužne djelatnosti						Other service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	247	888	41.128	17.225	11.778	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	2	260	6.847	8.864	7.046	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)

Tabela 2. OSNOVNI STRUKTURNO POSLOVNI INDIKATORI PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 I PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2017.

Table 2. BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS ACCORDING TO THE KD BiH 2010 SECTION AND SIZE OF ENTERPRISE, 2017

KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Promet po zaposlenom licu/osobi (KM) <i>Turnover per person employed BAM</i>	Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi, KM <i>Value added per person employed, BAM</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of Value added on PV (%)</i>	Troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Labour cost per employee (BAM)</i>	Profitabilnost <i>Profitability</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
Ukupno obuhvaćene djelatnosti						Total of covered activities
Mala (0-49 zaposlenih)	145.952	28.149	39,3	14.008	9,7	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	139.136	31.607	39,9	15.725	11,4	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	138.266	38.463	43,4	19.566	13,7	Large (250+ employees)
B Vađenje ruda i kamena						Mining and quarrying
Mala (0-49 zaposlenih)	72.422	24.555	36,5	14.437	14,0	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	77.001	50.340	62,1	20.785	38,4	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	40.873	30.233	72,9	25.189	12,3	Large (250+ employees)
C Prerađivačka industrija						Manufacturing
Mala (0-49 zaposlenih)	117.321	25.348	24,2	12.398	11,0	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	99.729	28.385	29,8	14.155	14,3	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	123.486	31.887	27,5	17.391	11,7	Large (250+ employees)
D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija						Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Mala (0-49 zaposlenih)	2.383.730	52.613	26,8	18.822	1,4	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	132.525	49.104	36,4	25.207	18,0	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	200.237	70.359	43,6	39.060	15,6	Large (250+ employees)
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša						Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
Mala (0-49 zaposlenih)	113.784	29.508	42,3	17.198	10,8	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	56.675	26.711	46,3	20.830	10,4	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	33.328	26.268	71,5	22.444	11,5	Large (250+ employees)
F Građevinarstvo						Construction
Mala (0-49 zaposlenih)	81.650	25.692	36,9	12.439	16,2	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	83.746	25.368	30,7	13.901	13,7	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	98.595	25.312	25,8	12.005	13,5	Large (250+ employees)
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala						Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Mala (0-49 zaposlenih)	235.740	30.996	55,8	14.334	7,1	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	314.133	38.567	58,6	15.657	7,3	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	226.897	25.099	60,7	13.365	5,2	Large (250+ employees)
H Prijevoz i skladištenje						Transportation and storage
Mala (0-49 zaposlenih)	117.725	30.932	30,6	13.052	15,2	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	73.525	28.704	40,0	14.479	19,3	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	34.507	38.853	79,0	24.101	42,7	Large (250+ employees)

Tabela 2. OSNOVNI STRUKTURNO POSLOVNI INDIKATORI PREMA PODRUČJU KD BiH 2010 I PREMA VELIČINI PREDUZEĆA/PODUZEĆA, 2017.
(nastavak)

Table 2. BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS ACCORDING TO THE KD BiH 2010 SECTION AND SIZE OF ENTERPRISE, 2017 (continued)

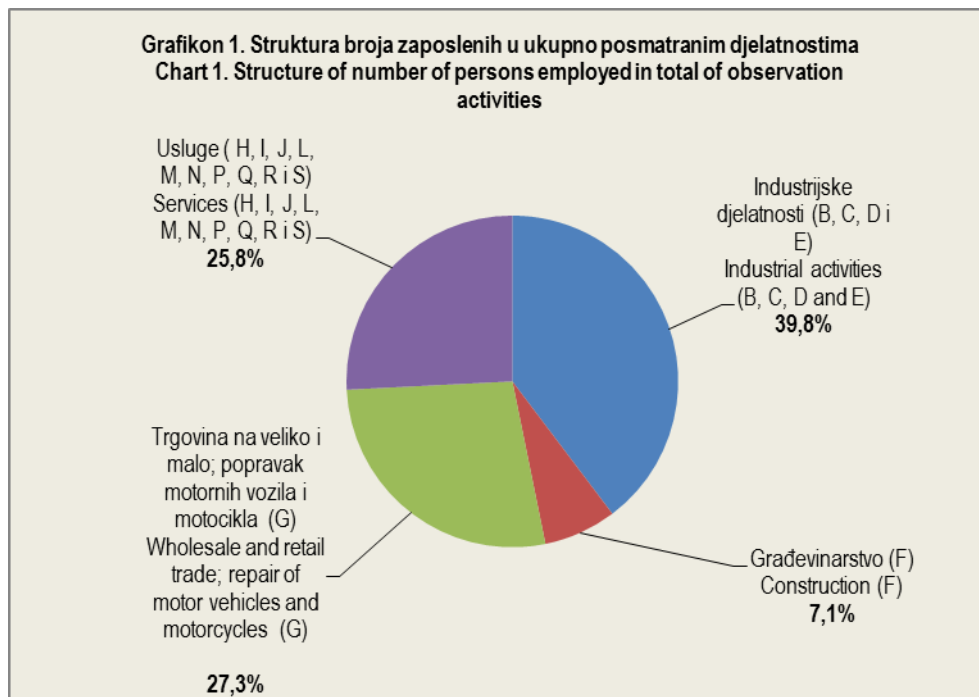
KD BiH 2010 Područja djelatnosti	Promet po zaposlenom licu/osobi (KM) <i>Turnover per person employed BAM</i>	Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi, KM <i>Value added per person employed, BAM</i>	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%) <i>Percent of Value added on PV (%)</i>	Troškovi rada po zaposleniku (KM) <i>Labour cost per employee (BAM)</i>	Profitabilnost <i>Profitability</i>	NACE Rev. 2 Section of Activity
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)						Accommodation and food service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	36.161	14.456	42,9	10.601	10,7	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	51.149	23.075	46,1	12.452	20,8	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	44.785	29.021	68,5	15.104	31,1	Large (250+ employees)
J Informacije i komunikacije						Information and communication
Mala (0-49 zaposlenih)	80.385	35.337	47,5	20.053	19,0	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	72.762	45.613	62,5	27.560	24,8	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	125.409	72.923	62,6	31.518	33,0	Large (250+ employees)
L Poslovanje nekretninama						Real estate activities
Mala (0-49 zaposlenih)	99.055	56.601	58,1	15.577	41,4	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	100.198	53.806	71,6	19.996	33,7	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	15.687	7.465	49,2	11.080	-23,0	Large (250+ employees)
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti						Professional, scientific and technical activities
Mala (0-49 zaposlenih)	76.301	27.149	41,6	17.855	12,2	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	50.068	26.115	51,5	20.186	11,8	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	282.977	14.244	17,5	35.122	-7,4	Large (250+ employees)
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti						Administrative and support service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	52.555	22.353	40,4	12.895	18,0	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	25.441	16.928	66,5	13.359	14,0	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	20.003	12.414	56,9	9.971	12,2	Large (250+ employees)
P Obrazovanje						Education
Mala (0-49 zaposlenih)	30.369	17.434	55,2	13.219	13,9	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	50.788	34.992	65,8	21.736	26,1	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite						Human health and social work activities
Mala (0-49 zaposlenih)	40.209	24.389	57,9	14.391	24,9	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	48.915	31.591	61,0	21.808	20,0	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)
R Umjetnost, zabava i rekreacija						Arts, entertainment and recreation
Mala (0-49 zaposlenih)	67.002	37.119	50,7	14.137	34,3	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	159.042	48.298	30,0	13.225	22,1	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)	262.580	128.694	49	11.380	44,7	Large (250+ employees)
S Ostale uslužne djelatnosti						Other service activities
Mala (0-49 zaposlenih)	46.315	19.398	52,10	13.264	13,20	Small (0-49 employees)
Srednja (50-249 zaposlenih)	26.334	34.091	82,00	27.101	26,50	Medium (50-249 employees)
Velika (250+ zaposlenih)						Large (250+ employees)

Tabela 3. UČEŠĆE OSNOVNIH STRUKTURNO POSLOVNIH VARIJABLI PO PODRUČJIMA KD BiH 2010, 2017.
Table 3. SHARE OF BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES ACCORDING TO KD BiH 2010 SECTIONS, 2017

	Broj preduzeća /poduzeća <i>Number of enterprises</i>	Broj zaposlenih lica/osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika <i>Value added at factor cost</i>	
Ukupno obuhvaćene djelatnosti	100,0	100,0	100,0	100,0	Total of covered activities
B: Vađenje ruda i kamena	0,6	4,4	1,4	4,3	Mining and quarrying B:
C: Prerađivačka industrija	16,5	30,0	24,2	26,5	Manufacturing C:
D: Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,6	2,8	5,7	5,8	Electricity, gas, steam air conditioning supply D:
E: Snabdijevanje vodom, uklanjanje voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1,0	2,6	1,2	2,2	Water supply, sewerage, waste management and remediation activities E:
F: Građevinarstvo	7,3	7,1	4,3	5,5	Construction F:
G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	36,0	27,3	48,5	25,6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles G:
H: Prijevoz i skladištenje	6,7	6,8	3,5	7,0	Transportation and storage H:
I: Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	3,9	2,6	0,7	1,4	Accommodation and food service activities I:
J: Informacije i komunikacije	4,2	4,6	3,2	7,6	Information and communication J:
L: Poslovanje nekretninama	3,2	1,0	0,6	1,4	Real estate activities L:
M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	11,3	3,8	2,1	3,0	Professional, scientific and technical activities M:
N: Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,9	3,0	0,7	1,6	Administrative and support activities N:
P: Obrazovanje	1,7	0,9	0,2	0,6	Education P:
Q: Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	0,9	0,6	0,2	0,5	Human health and social work activities Q:
R: Umjetnost, zabava i rekreacija	0,8	2,2	3,4	6,8	Arts, entertainment and recreation R:
S: Ostale uslužne djelatnosti	1,4	0,3	0,1	0,2	Other service activities S:

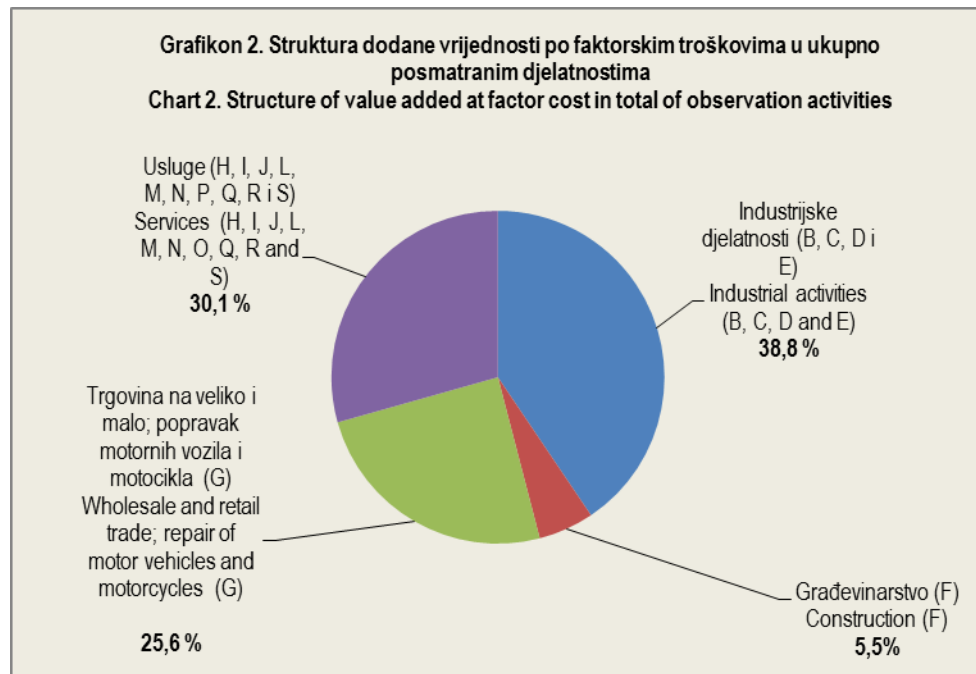
Grafikon 1. Struktura broja zaposlenih u ukupno posmatranim djelatnostima, 2017

Chart 1. Structure of number of persons employed in total of observation activities, 2017

Grafikon 2. Struktura dodane vrijednosti po faktorskim troškovima u ukupno posmatranim djelatnostima, 2017

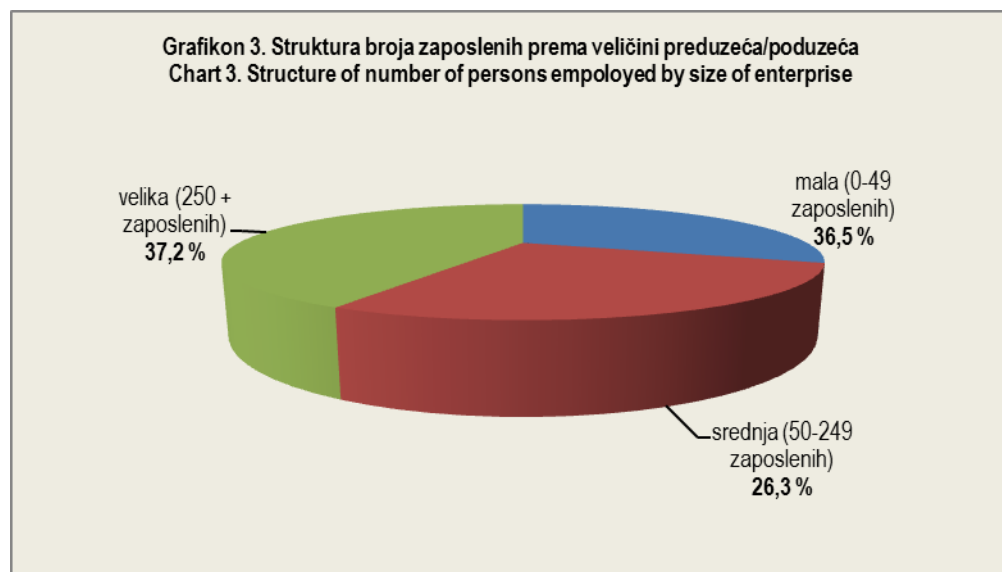
Chart 2. Structure of value added at factor cost in total of observation activities, 2017

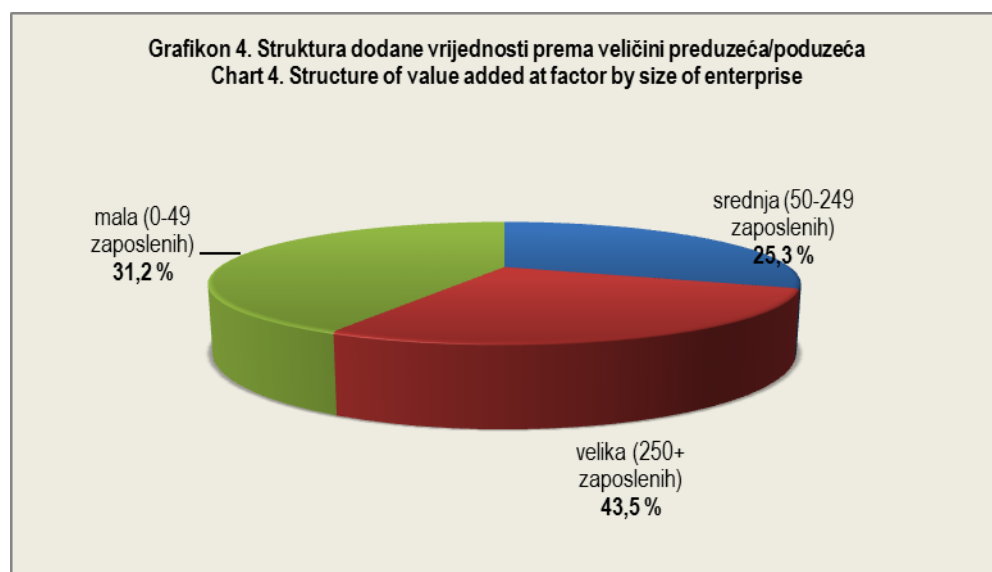
Grafikon 3. Struktura broja zaposlenih prema veličini preduzeća/poduzeća, 2017

Chart 3. Structure of number of persons employed by size of enterprise, 2017

Grafikon 4. Struktura dodane vrijednosti prema veličini preduzeća/poduzeća, 2017

Chart 4. Structure of value added at factor cost by size of enterprise, 2017

STRUKTURNE POSLOVNE STATISTIKE

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS varijabli i indikatora su prikupljeni statističkim istraživanjem „Godišnje strukturno poslovno statističko istraživanje za preduzeća/poduzeća“.

Istraživanje se provodi na osnovu/temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine" br.63/03 i 9/09). Metodologija istraživanja se temelji na uredbi Vijeća o strukturno poslovnim statistikama EU regulativa 295/2008.

Cilj istraživanja

Podaci prikupljeni istraživanjima strukturnih poslovnih statistika koriste se za analizu strukture poslovnih subjekata po djelatnostima (vrijednost proizvodnje, dodana vrijednost, zaposlenost itd.), analizu faktora korištenih u procesu proizvodnje (broj zaposlenih, sredstva zaposlenih, investicije itd.), analizu nacionalnog i regionalnog razvoja. Također, podaci strukturnih poslovnih statistika predstavljaju značajne inpute za obračun pondera za izračun indeksa u kratkoročnim statistikama.

Jedinice posmatranja

Podaci objavljeni u ovom saopćenju se odnose na preduzeće/poduzeće kao jedinicu posmatranja.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćena aktivna preduzeća/poduzeća iz Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku FBiH. SPS istraživanjem se prikupljaju podaci za preduzeća/poduzeća sa više od 20 zaposleni, dok se za preduzeća/poduzeća sa manje od 20 zaposlenih koriste raspoloživi statistički podaci.

Obuhvaćena su aktivna preduzeća/poduzeća koja su, prema glavnoj djelatnosti, registrovana u slijedećim područjima djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja te priprema i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugošteljstvo), J- Informacije i komunikacije, L – Poslovanje nekretninama M-Stručne, naučne i tehničke djelatnosti, N- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti oblasti, P - Obrazovanje, Q-Djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite, R - Umjetnost, zabava i rekreacija i S- Ostale uslužne djelatnosti.

Obuhvaćene djelatnosti predstavljaju oko 85% populacije preduzeća/poduzeća poslovne ekonomije.

Poduzetnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem. Proširenje obuhvata istraživanja na ukupnu poslovnu ekonomiju odvijati će se postupno do potpune implementacije EU Uredbe za SPS.

STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS

NOTES ON METHODOLOGY

Source and methods of data collection

Data for the compilation of SBS variables and indicators are collected by statistical survey "Annual structural business statistical survey for the enterprises."

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the Federation of BiH. ("Official Gazette FBiH" No. 63/03 and 9/09). The methodology is based on the Council Regulation on Structural Business Statistics of EU Regulation 295/2008.

The aim of survey

Data collected through Structural Business surveys are used for analysis of the structure of business entities by activity (production value, value-added, employment etc.), analysis of factors used in the production process (number of persons employed, compensation of employees, investments etc.), analysis of national and regional development. In addition, Structural Business Statistics data are used for calculation of the index in short-term statistics.

Observation units

Data published in this first release refer to the enterprise as a observation unit.

Coverage

The survey covered active enterprises from Statistical Business Register (SBR) which kept by the Institute for Statistics of F BiH. The survey was used for enterprises with 20 or more persons employed, while for enterprises with less than 20 persons employed we use available statistical data.

Covered active enterprises, which are classified by main activity in the following Sections: B- Mining and Quarrying, C – Manufacturing, D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply, E - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, F – Construction, G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H - Transportation and storage, I - Accommodation and food service activities, J- Information and communication, L – Real estate activities, M- Professional, scientific and technical activities, N - Administrative and support service activities, P-Education, Q- Human health and social work activities, R - Arts, entertainment and recreation and S-Other service activities.

Covered activities represent about 85% of the population enterprises in business economy.

Entrepreneurs are not covered. Expanding of survey to full coverage of business economy will take place gradually until full implementation of the EU Regulation.

Klasifikacije

Za provođenje istraživanja strukturnih poslovnih statistika korištena je Klasifikaciji djelatnosti - KD BiH 2010 (EU NACE-Rev 2), prema kojoj se i objavljuju podaci.

Određeni SPS pokazatelji prikazuju se i po grupama proizvoda na bazi KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008).

Definicije varijabli

Broj preduzeća/poduzeća

Broj preduzeća/poduzeća obuhvaća sva preduzeća/poduzeća koja se bave tržišnom proizvodnjom i koja su registrirana u statističkom poslovnom registru u populaciju koja je predmet posmatranja. Ovaj broj se koriguje za greške, posebno greške okvira uzorka. Uključuju se samo aktivne jedinice, preduzeća/poduzeća koja su ostvarila promet ili imaju zaposlene u bilo kom vremenskom periodu tokom/tijekom referentne godine. Isključuju se sve privremeno neaktivne (uspavane) ili stvarno neaktivne jedinice.

Broj zaposlenih lica/osoba

Broj zaposlenih lica/osoba definiše se kao ukupan broj lica/osoba koje rade u jedinici posmatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici, i neplaćene članove porodice koji redovno rade u jedinici), kao i lica/osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje lica/osoblje odsutno kraće vremensko razdoblje (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ili vanredno odsustvo), i također lica/osoblje u štrajku, ali ne lica/osoblje odsutno na neodređeni period. Također se uključuju radnici sa skraćenim radnim vremenom koji se takvim smatraju i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće, a na platnom su spisku jedinice posmatranja. Kategorija neplaćeni članovi porodice/obitelji odnosi se na lica/osobe koje žive sa vlasnikom jedinice posmatranja i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o radu i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju.

Broj zaposlenih lica/osoba isključuje radnu snagu angažiranu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje u zapošljavanju.

Broj zaposlenika

Broj zaposlenika uključuje lica/osobe koje rade za poslodavca i koje imaju ugovor o radu i primaju naknadu u formi plaće, naknade, honorara, nagrada, plaćanja po komadu ili plaću u naturi.

Ova kategorija uključuje radnike sa skraćenim radnim vremenom, sezonske radnike, lica/osobe u štrajku ili na kratkoročnom odsustvu, ali isključuje lica/osobe na dugoročnom odsustvu. Broj zaposlenika ne uključuje volontere.

Classifications

Classification of Economic Activities – KD BiH 2010 was used for conducting Structural Business Statistics survey, which is in line with the EU NACE Rev. 2, according to which the data are published.

Certain SPS parameters are shown also by groups of products based on KPPD BH 2010 (EU CPA 2008).

Definitions of variables

Number of enterprises

A count of the number of market enterprises registered to the population concerned in the business register corrected for errors, in particular frame errors. Only active units which either had turnover or employment at any time during the reference period should be included. Dormant (temporarily inactive) and inactive units are excluded.

Number of persons employed

The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (including working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll. Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform.

The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises.

Number of employees

The number of employees is defined as those persons who work for an employer and who have a contract of employment and receive compensation in the form of wages, salaries, fees, gratuities, piecework pay or remuneration in kind.

The number of employees includes part-time workers, seasonal workers, and persons on strike or on short-term leave, but excludes those persons on long-term leave. The number of employees does not include voluntary workers.

Promet

Promet obuhvaća obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane izvještajne jedinice trećim stranama tokom/tijekom referentnog perioda, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su finansijski/financijski i vanredni/izvanredni prihodi.

Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika

Dodana vrijednost po troškovima proizvodnih faktora/čimbenika je bruto dohodak iz poslovnih aktivnosti nakon njegovog prilagođavanja za operativne subvencije i indirektno/neizravne poreze. Dodana vrijednost se izračunava iz ostvarenog prometa, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi operativni dohodak, plus ili minus promjene na zalihama, minus nabavka dobara i usluga, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus carine i porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obavezna, nepovratna plaćanja, u kešu ili naturi koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili upotrebom zemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesu proizvodnje, neovisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodanih dobara i usluga.

Troškovi zaposlenika

Troškovi zaposlenika su ukupne nadoknade, u kešu ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovitim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad od strane zaposlenika tokom/tijekom referentnog razdoblja. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obvezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima života i obiteljskim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim i noćnim radom itd. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.

Indikatori

Promet po zaposlenom licu/osobi dobija se djelenjem ukupno ostvarenog prometa sa ukupnim brojem zaposlenih lica/osoba.

Ovaj indikator izražava prodajnu sposobnost poslovnog subjekta određene djelatnosti.

Dodana vrijednost po zaposlenom licu/osobi dobija se djelenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnim brojem zaposlenih lica/osoba. Ovaj indikator se koristi za mjerenje produktivnosti rada.

Učešće dodane vrijednosti u prometu dobija se djelenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupno ostvarenim prometom.

Troškovi rada po zaposleniku dobijaju se djelenjem ukupnih troškova rada sa brojem zaposlenika.

Ovaj indikator prikazuje prosječne troškove zaposlenika u nekoj djelatnosti.

Profitabilnost predstavlja procentualno učešće bruto poslovnog viška u dodanoj vrijednosti.

Turnover

Turnover comprises revenues calculated from sales of products, goods and services by the reporting unit to third parties during the reference period, but not deductible VAT. Financial and extraordinary revenues are excluded.

Value added at factor costs

Value added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes. It can be calculated from turnover, plus capitalised production, plus other operating income (including operating subsidies), plus or minus the changes in stocks, minus the purchases of goods and services, minus other taxes on products which are linked to turnover but not deductible, minus the duties and taxes linked to production. The duties and taxes linked to production are compulsory, unrequited payments, in cash or in kind which are levied by general government in respect of the production and importation of goods and services, the employment of labour, the ownership or use of land, buildings or other assets used in production irrespective of the quantity or the value of goods and services produced or sold.

Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done by the latter during the reference period. Personnel costs also include taxes and employees' social security contributions retained by the unit as well as the employer's compulsory and voluntary social contributions. Included are all gratuities, workplace and performance bonuses, ex gratia payments, thirteenth month pay (and similar fixed bonuses), payments made to employees in consideration of dismissal, lodging, transport, cost of living and family allowances, commissions, attendance fees, over-time, night work etc. Payments for agency workers are not included in personnel costs.

Indicators

Turnover per person employed is obtained by dividing the total turnover with a total number of persons employed.

This indicator expresses the ability of selling of business unit of specific activity.

Value added per person employed is obtained by dividing the total value added with a total number of persons employed. This indicator is used to measure productivity.

Percent of Value added on Turnover is obtained by dividing the total value added with the total turnover.

Labour cost per employee is obtained by dividing the total labour costs with number of employees.

This indicator shows the average costs of employees in certain activity.

Profitability represents the percentage of gross operating surplus in Value added.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc.dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Alma Čolpa i Aida Halilović
Prepared by: Alma Čolpa and Aida Halilović

<p>Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor <i>Those using data from this issue are requested to state the source</i></p>

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet